

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВЧИТЕЛІВ ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Більшість зарубіжних та вітчизняних праць ХХІ ст. присвячено проблемі підготовці вчителів за європейськими вимогами. Важливим питанням є підготовка кваліфікованих фахівців та розвиток в них професійних компетентностей на високому рівні.

Експерти ЮНЕСКО М. Селінжер (Michelle Selinger), М. Рок (Martina Roth), Дж. Вінн (Jim Wynn) розглядають такі компоненти інформаційно-комунікаційних компетентностей вчителів:

- Використання інформаційно-комунікаційних технологій;
- Засвоєння знань;
- Продукування знань;
- Соціальне співробітництво [3].

У доповіді Європейської Комісії «Ключові компетентності – планування навчальних програм» щодо програми «Освіта та підготовка 2010» серед ключових компонентів компетентностей вчителів зазначаються такі:

- Ціннісно-сміслова;
- Навчально-пізнавальна;
- Комунікативна;
- Інформаційна;
- Загально-культурна;
- Соціально-трудова;
- Особистісне самовдосконалення [2].

У програмі Європейської Комісії «Загальні європейські принципи компетентностей і кваліфікацій вчителів» відзначають такі ключові компоненти компетентностей вчителів:

- Когнітивний;
- Ціннісно-мотиваційний;
- Операційно-діяльнісний;
- Креативний;

Комп'ютерно-цифрова грамотність (здатність ефективно та критично розглядати та створювати інформаційні ресурси з використанням різних цифрових технологій) [7].

С. А. Раков звертає особливу увагу на дослідницький компонент ІК-компетентності [5].

Головань М.С. каже про стадії формування ключових компетентностей – становлення, розвиток, саморозвиток в навколишньому середовищі [6].

На основі аналізу ключових компонентів компетентностей вчителів ХХІ ст. можемо відзначити, що до системи професійних компетентностей вчителів філологічних спеціальностей у середовищі веб-орієнтованих систем автоматизованого перекладу фахових іншомовних текстів входять такі ключові компоненти: компетентність у цифрових технологіях - здатність ефективно та критично розглядати та створювати інформаційні ресурси з використанням різних цифрових технологій (Європейська комісія); іншомовна професійна компетентність - інтегративне особистісно-професійне утворення, яке реалізується у психологічній та технічно-операційній готовності особистості до виконання успішної, продуктивної та ефективної професійної діяльності з використанням засобів іноземної мови або в умовах іншомовної культури та забезпечує можливість ефективної взаємодії з

оточуючим середовищем (І.В.Секрет), пізнавально-інтелектуальна компетентність - сукупність теоретичних знань, практичних умінь, навичок, досвіду, особистісних якостей учителя, що дають змогу здійснювати пошукову евристичну діяльність, самостійно здобувати нові знання, аналізувати діяльність учасників навчально-виховного процесу, приймати рішення, особистісне самовдосконалення (Європейська комісія), навчально-пізнавальний (Європейська комісія), соціально-трудова (Експерти ЮНЕСКО), креативний компоненти (Європейська комісія).

Для ефективного розвитку професійних компетентностей вчителів філологічних спеціальностей у середовищі веб-орієнтованих систем автоматизованого перекладу фахових іншомовних текстів є необхідність набуття психолого-педагогічних умов використання веб-орієнтованих систем автоматизованого перекладу, визначити та оцінити рівень сформованості професійних компетентностей вчителів у середовищі веб-орієнтованих систем автоматизованого перекладу фахових текстів, обґрунтувати використання веб-орієнтованих систем автоматизованого перекладу фахових текстів як ключову умову ефективного розвитку професійних компетентностей вчителів.

Професійна компетентність учителів філологічних спеціальностей розуміється як здатність педагога виконувати професійну діяльність на основі здобутих знань, набутих умінь, навичок зі спеціальності, досвіду, способів мислення, особистісних якостей, інтересів і прагнень, як готовність нести відповідальність за реалізацію прийнятих рішень у процесі професійної діяльності [1].

Для вирішення проблеми розвитку професійних компетентностей вчителів філологічних спеціальностей у середовищі веб-орієнтованих систем автоматизованого перекладу фахових іншомовних текстів пропонується впровадження навчального курсу автоматизованого перекладу фахових іншомовних текстів. Мета навчального курсу: розвивати у вчителів філологічних спеціальностей професійні компетентності; навчити майбутніх фахівців використовувати програмні засоби автоматизованого перекладу фахових іншомовних текстів; виховувати самостійність мислення, креативність та кмітливість в сфері іншомовної комунікації; підготовка кваліфікованих фахівців філологічних спеціальностей у середовищі веб-орієнтованих систем автоматизованого перекладу, здатних вирішувати інноваційні завдання (використання інформаційно-комунікаційних технологій, оновлення змісту навчання та виховання, розробка та апробування нових педагогічних технологій: використання методів проектування і моделювання; веб-орієнтовані системи навчання) в педагогічній та професійній діяльності.

Навчальний курс складається з трьох змістових модулів (90 годин) з англійської мови до кожного з яких входять практичні заняття. Під час практичного заняття учні опрацьовують теоретичний матеріал з теми, працюють з текстом по заданій темі з використанням словника-перекладача або програми-перекладача (опановують технічний інструментарій), виконують тренувальні вправи, аудіювання.

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти вивчення історії англійської мови.

Студенти вивчають нову лексику по темі **Теоретичні аспекти вивчення історії англійської мови**, опановують частину мови дієслово, морфологічну структуру, категорії та класифікації дієслова, утворення та особливості вживання теперішніх часових форм в мовленні, використовують програми-перекладачі для полегшення роботи перекладу тексту.

Тема 1. Предмет і завдання курсу “Історія англійської мови”;

Тема 2. Розвиток мови. Мовні зміни. Причини еволюції мови;

Тема 3. Період історії германських мов. Східні германські племена; північні германські племена; західні германські племена;

Тема 4. Загальні мовні ознаки германських мов: фонетичний склад; граматичний склад; лексичний склад.

Структура програми навчального курсу

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Курс: Підготовка майбутніх вчителів філологічної спеціальності	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Змістових модулів: 3 Загальна кількість годин: 90 1 модуль – 30 годин 2 модуль – 30 годин 3 модуль – 30 годин	<i>Галузь знань: 0203 «Гуманітарні науки» Напрямок підготовки: 7.02030307 «філологія» Освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста</i>	Рік підготовки: 1 рік Лекційні заняття: 24 Практичні заняття: 24 Самостійна робота: 24 Індивідуальна робота: 12 Модульний контроль: 6

II. Тематичний план навчального курсу

№ П/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Лекційних	Практичних	Самостійна робота	Індивідуальна на роботу	Модульний контроль
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I							
1	Тема 1. Предмет і завдання курсу “Історія англійської мови”.		2	2	2	1	
2	Тема 2 Розвиток мови. Мовні зміни. Причини еволюції мови		2	2	2	1	
3	Тема 3. Період історії германських мов. Східні германські племена; північні германські племена; західні германські племена		2	2	2	1	
4	Тема 4. Загальні мовні ознаки германських мов: фонетичний склад; граматичний склад; лексичний склад.		2	2	2	1	
6	Разом за модуль I	30	8	8	8	4	2

До ефективного використання вчителями філологічних спеціальностей веб-орієнтованих систем автоматизованого перекладу фахових іншомовних текстів пропонується внесення таких пропозицій:

- створення навчальних завдань доцільно спрямувати на підготовку вчителів філологічних спеціальностей до використання веб-орієнтованих навчальних програм з курсу «автоматизований переклад»;
- впровадження навчального курсу автоматизованого перекладу текстів орієнтується на вирішення проблем розвитку професійних компетентностей;
- розвиток професійних компетентностей спрямовується на розв'язування завдань з набуття навичок використовувати програмне забезпечення (Translation Memory, OmegaT, SDL Trados); програми-перекладачі (Imtranslation, Systranet, Web Translator, Prompt, Pragma 6.X, Abby Lingvo, QDictionary).

Список використаної літератури

1. Чубарук О.В., теоретичні засади розвитку професійної компетентності вчителів філологічного профілю // access mode: http://narodnaosvita.kiev.ua/Narodna_osvita/vupysku/16/statti/chubaruk.htm
2. Key Competences for Lifelong Learning. A European Reference Framework. – Brussels: European Commission [Electronic resource] – access mode: <http://www.alfa-trall.eu/wp-content/uploads/2012/01/EU2007-keyCompetencesL3-brochure.pdf>
3. The Definition and Selection of Key Competencies. Executive Summary. – OECD [Electronic resource] – access mode <http://www.oecd.org/pisa/35070367.pdf>
4. Раков С.А. Сучасний учитель інформатики: кваліфікація і вимоги / С.А. Раков // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2005. – №5. – С. 5 – 8.
5. Головань М.С. Інформатична компетентність // Проблеми інженерно-педагогічної освіти: Збірник наукових праць – 2007. - № 16 с.314-324.
6. Common European Principles for Teacher Competences and Qualifications [Electronic resource] – access mode: http://www.atee1.org/uploads/EUpolicies/common_eur_principles_en.pdf
7. Секрет І. В. Іншомовна професійна компетентність: проблема визначення / І.В. Секрет // Зб. наук. пр. Бердян. держ. пед. ун-ту (Педагогічні науки). – Бердянськ : БДПУ, 2010. – № 2. – 312 с.

